

Osatyökykyisille
tie työelämään

Kaikkien työpanosta tarvitaan

OTE

Polut hoitoon ja kuntoutukseen -projekti

Toimintakykykeskus - maakunnalliseen SOTEen osatyökykyisen polut työkykyyn, työhön ja työllisyyteen (TOIKE)

Kokeilun perustiedot

- Kokeilun nimi: Toimintakykykeskus - maakunnalliseen SOTEen osatyökykyisen polut työkykyyn, työhön ja työllisyyteen (TOIKE)
- Kesto: 1.4.2017-31.12.2018
- Teema: Osatyökykyisten työkyvyn tuki verkostossa
- Kohdejoukko ja sen suuruus: Tule-sairaat (30.4.2018 asti) osatyökykyiset ja 2.5. alkaen kaikki osatyökykyiset Pirkanmaalla 700 asiakasta ja Etelä-Pohjanmaalla 200 asiakasta. Suora viestintä tavoittanut yli 2000 ammattilaista.
- Alueellinen laajuus: Etelä-Pohjanmaan 18 kuntaa (as.190 910 ja Pirkanmaan 23 kuntaa (as. 512 230)
- Myönnetyn rahoituksen määrä: 905 776 €

Kokeiluun osallistuvat tahot ja vastuut

- Osallistuvat tahot ja vastuut:
 - Pshp, EPSHP, Tampereen kaupunki/työllisyydenhoidon palveluyksikkö
 - Hankkeen vastaava toimija: Pirkanmaan sairaanhoitopiiri
- Verkostot:
 - Sairaanhoitopiirien erikoispoliklinikat, Pshp:n perusterveydenhuollon vastuuyksikkö (PETE), perusterveydenhuollot, kuntien työllisyyspalvelut, aikuissosiaalityö, TE-toimisto, Tampereen yliopiston Työterveyshuollon yksikkö, Kela, alueelliset hankkeet, järjestöt, Pirkanmaan maku-sote -valmistelijat
- Verkostot mukana ohjaus- ja johtoryhmässä, kliinisessä työssä ja verkostotyössä, infotilaisuuksissa asiantuntijoina ja yhteistyökumppaneina

Työryhmät EPSHP ja Pshp

Pshp:

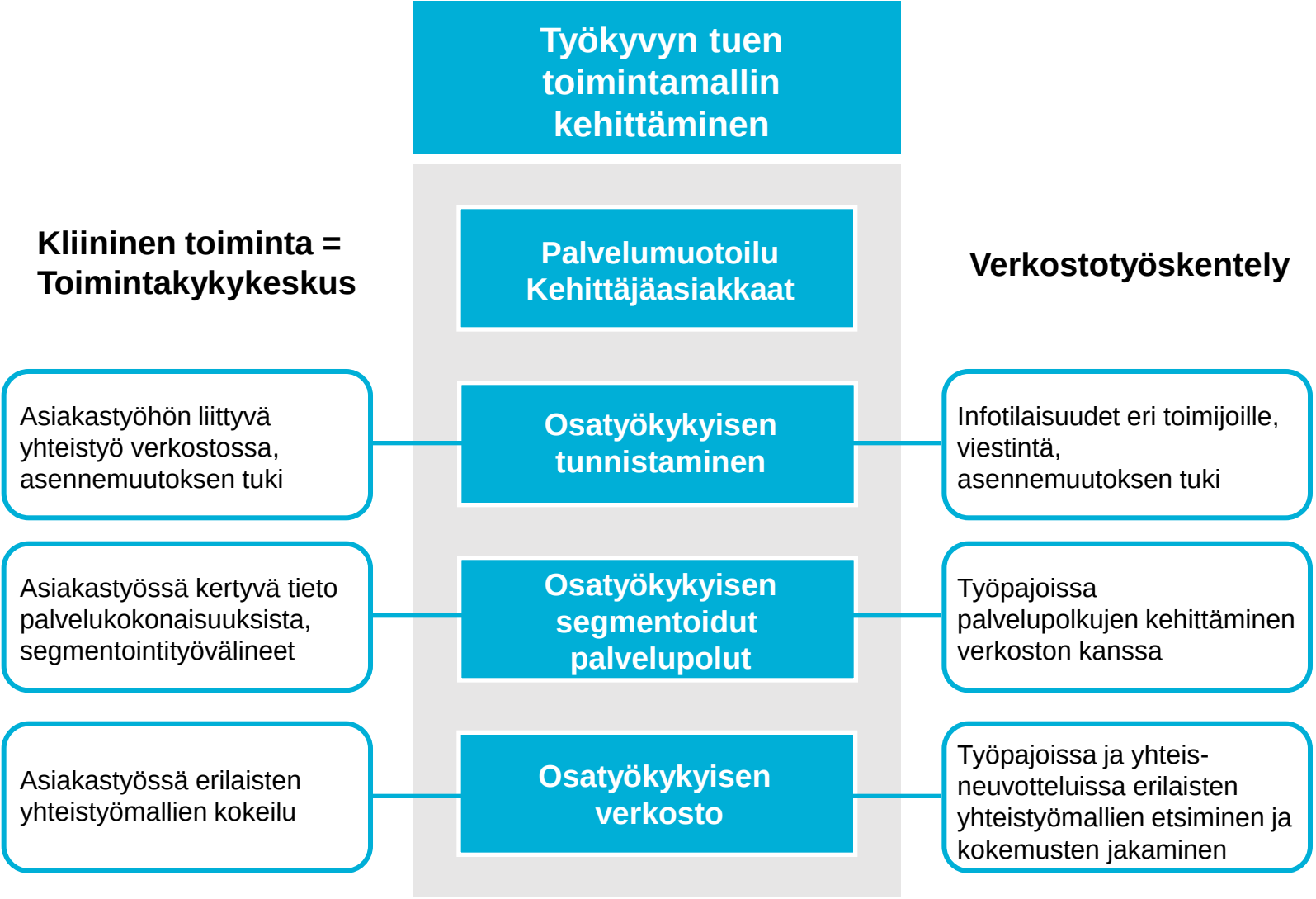
Tuija Cojoc, psykologi; Johanna Kankaristo, työterveyslääkäri; Paula Nissinen ensilinjantyöntekijä; Pia Nordenswan, terveydenhoitaja (sijaintipaikka TYP); Anne Sundberg, ensilinjan työntekijä; Miisa Visakorpi, työterveyslääkäri

EPSHP:

Heli Hauta, ensilinjan työntekijä; Mervi Tuunanen 60 %, fysiatri, Päivi Lehtimäki, projektikoordinaattori 20 %

Tuula Haukka-Wacklin, projektipäällikkö
Virpi Heikkinen, projektin johtaja
Jukka Uitti, professori, Tay

TOIKE-hankkeella asiakaskehittäjäryhmä, ohjausryhmä ja johtoryhmä

Kokeilun maku-sote-yhteys

- Pirkanmaalla TOIKE-kokeilu on otettu osaksi maku-sote -valmistelua ja tavoitteena on TOIKE maakuntaan
- TOIKE mukana Pirkanmaan monialaisen tuen organisoinnissa, Sote-keskusten kuntoutuspalvelut, kuntoutuksen koordinaatiotyöryhmä
- Etelä-Pohjanmaalla TOIKE-kokeilu on Soten kuntoutuksen maakunnallisen kokonaissuunnittelun osana ja alueen monialaisten palvelujen suunnittelu on käynnissä yhteistyössä alueen työllisyyden palveluiden hankkeiden kanssa.

TOIKE-työn tavoite kohti työelämää

TAVOITTEENA TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKE

Perustellaan työkyvyttömyyttä

Työkyvyttömyyden
todentaminen

Arjessa pärjääminen

Arkielämän tuki

Vastikkeeton työ

Toimeentulo

TAVOITTEENA TYÖELÄMÄSSÄ JATKAMINEN

Arvioidaan työkykyä

Olemassa oleva työkyky

Työssä pärjääminen

Työkyvyn tuen polku

Vastikkeellinen työ

Toimeentulo

Kokeilun työmenetelmät

- Kliininen työ (kykyviisari-mittari), verkostotyö, tutkimukset (Kela, Pro gradu)
- Asiakassegmentointi
- Palvelumuotoilu, seitsemän työpajaa (3+4) verkoston ammattilaisille
- Asiakaskehittäjäryhmä, jory, ohry, Suunta, Kumous, jatkuva kehittäminen
- Kysely verkostolle, verkostoneuvottelut ammattilaisten kanssa
- Info- ja koulutustilaisuudet

	Kevät 2017 kpl (N)	Syksy 2017 kpl (N)	Kevät 2018 kpl (N)	Syksy 2018 kpl (N)	Yhteensä
PSHP					
ESH poliklinikat	1 (6)	11 (160)	3 (20)	1 (10)	16 (196)
PTH, ml. sos	0	10 (214)	4 (133)	1 (29)	15 (376)
Järjestöt, koulutukset ja hankkeet	0	2 (7)	2 (18)	6 (164)	10 (189)
Yhteistyötahot (TE-palv., Tampere, Kela)		25 (896)	9 (284)	1 (8)	35 (1188)
YHTEENSÄ	1 (6)	48 (1277)	18 (455)	7 (211)	76 (1949)
EPSHP					
ESH poliklinikat	0	4 (35)	3 (10)	1 (5)	8 (50)
PTH, ml. sos		10 (70)	5 (70)	2 (15)	17 (155)
Järjestöt ja hankkeet		5 (20)	7 (15)	2 (5)	14 (40)
Yhteistyötahot		6 (60)	2 (13)	1 (4)	9 (77)
YHTEENSÄ		25 (185)	17 (108)	6 (29)	45 (322)

- Palvelukokemusmittaukset:
 - asiakastyytyväisyyskyselyt kerran kuukaudessa EPSHP ja Pshp
 - yksittäiset caset
 - seurantasoiot

Keskeiset tulokset

TOIKEn keskeiset tulokset

- Osatyökykyisyyden monenlaisuus ja yksilöllisyys yli 800 asiakkaan palvelutarve tunnistettu ja tilaisuuksia yli 2000 verkoston ammattilaisille
- Työkyvyttömyyden arvioinnista ratkaisukeskeiseen olemassa olevan työkyvyn arviointiin
- Saatu erikoissairaanhoidon rakenteisiin uusi toimintamalli, joka mahdollistaa jatkuvuuden kohti maakuntaa
- TOIKE-verkosto ja matalan kynnyksen toimintakykykeskukset koko työvoimalle – työssä olevat, yrittäjät & työttömät
- Työkykyä tukevassa yhteistyössä keskeistä on luottamus verkoston osaamiseen

Keskeistä luottamus verkoston osaamiseen

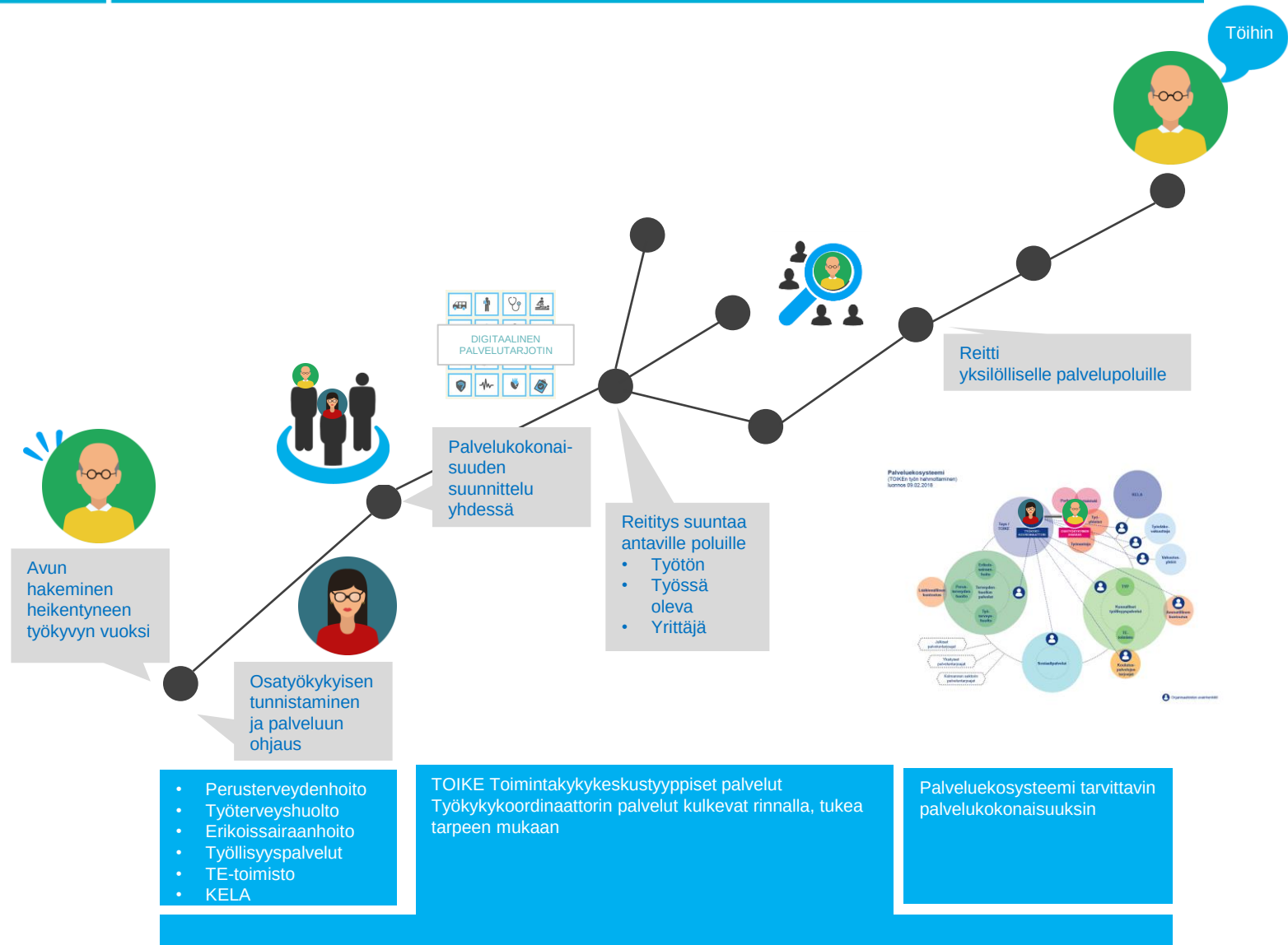
Hyötyjä:

- Asiakkaan ei tarvitse toistaa tarinaansa
- Työntekijä voi keskittyä omaan osaamisalueeseensa
- Tehostaa ajankäyttöä ja hillitsee kustannuksia
- Kaiken tiedon äärelle pääseminen ei ole välttämätöntä (eikä se liene koskaan mahdollista)

Edellyttää:

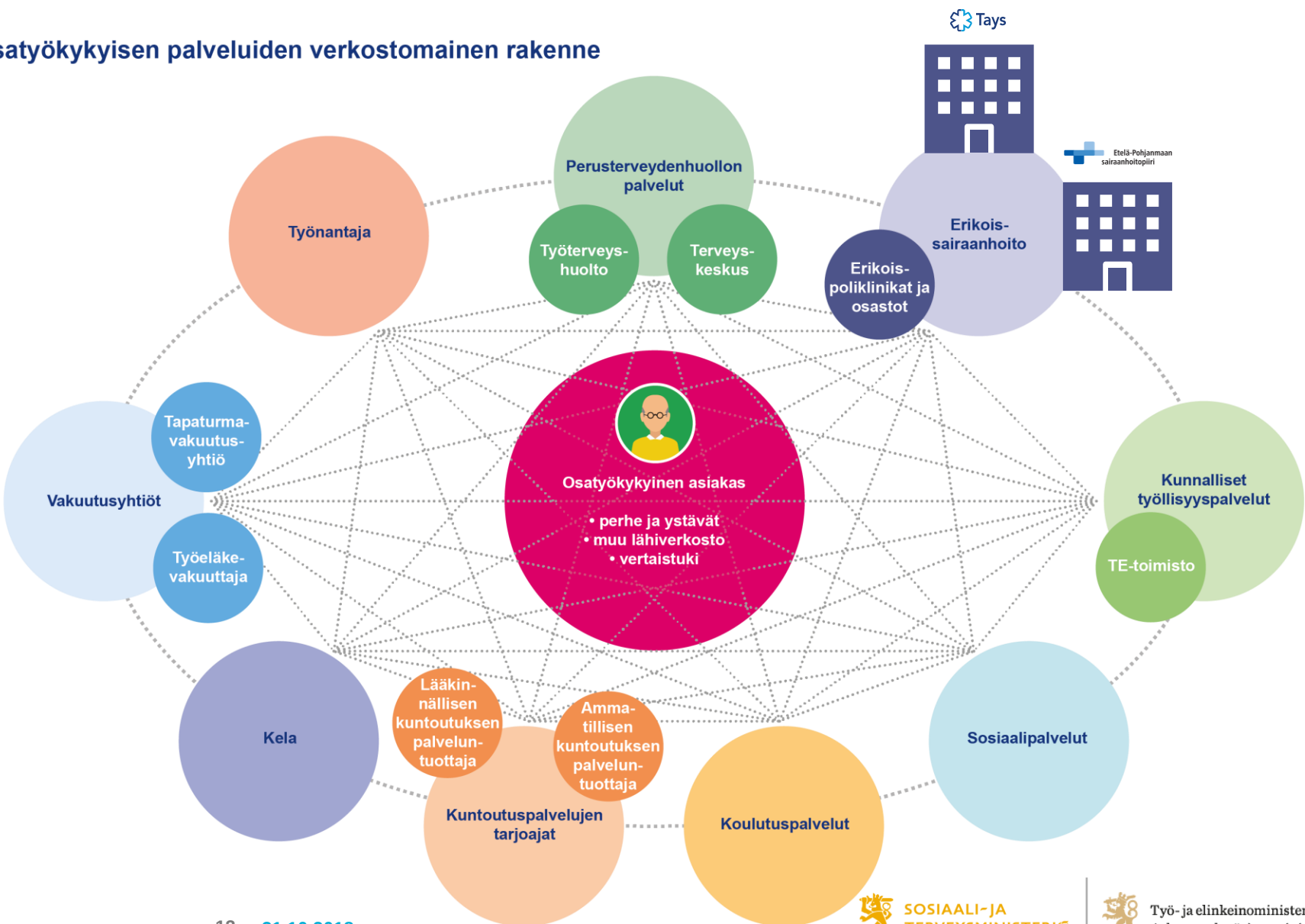
- Asiakkaan suostumusta yhteiseen asiakassuunnitelmaan
- Verkoston tuntemusta, osaamisen ja toimintatapojen tuntemista
- Toimintakulttuurin muutosta (muodostamme yhteisen palvelun asiakkaalle)
- Yhteistä digitaalista toiminta-alustaa (yhteinen asiakassuunnitelma)

Geneerinen palvelupolkumalli

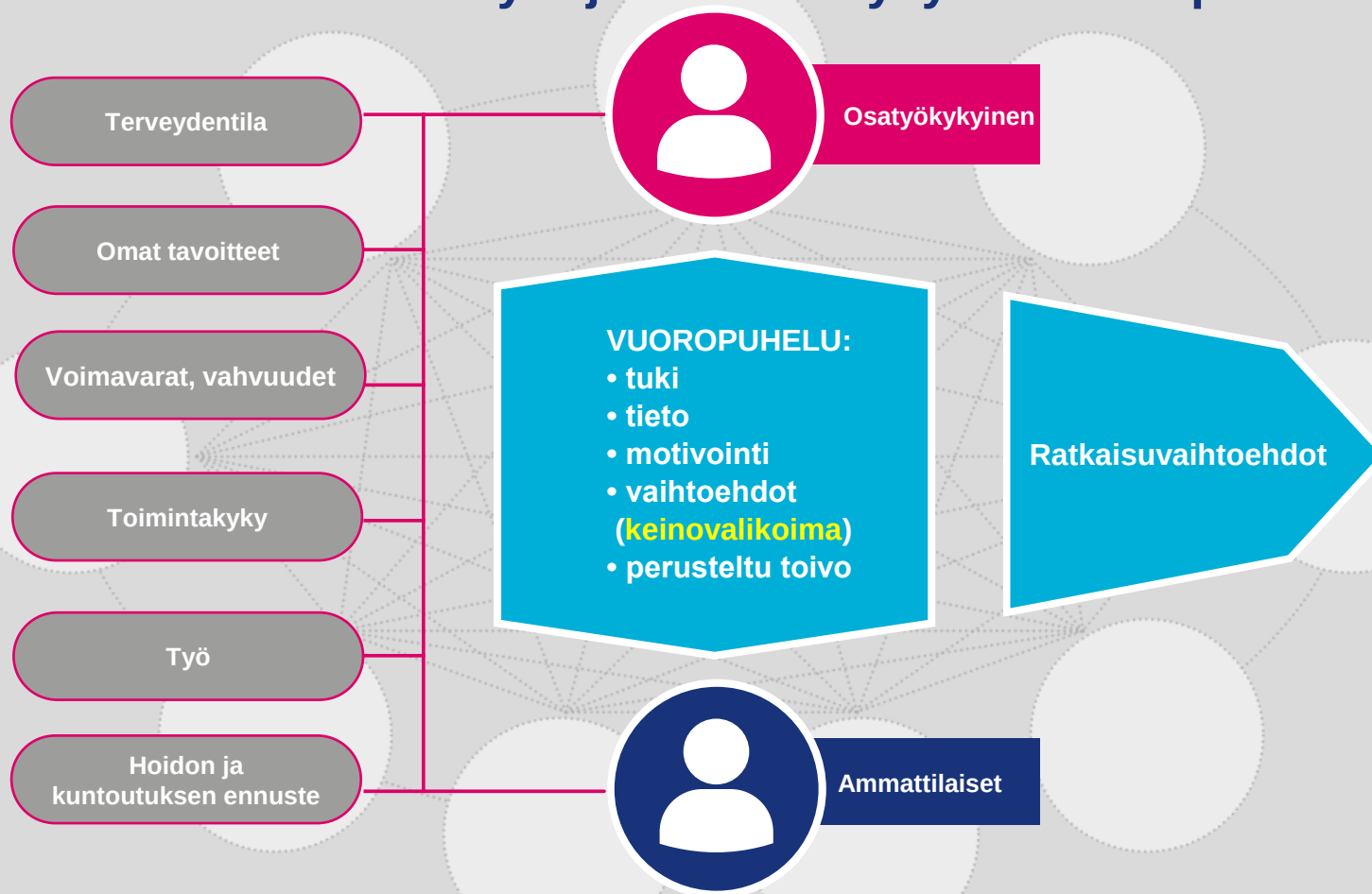
Perustettu toimintakykykeskukset

Osatyökykyisen palveluiden verkostomainen rakenne

- Työkyvyn tukiverkosto on koko maakunnassa saavutettavissa matalalla kynnyksellä koko työvoimalle
- TOIKE-asiantuntija toimivat koko alueella ”kaikki keinot” -osaajina
 - lääkäreiden työparina
 - kokoavat tarpeen mukaan monialaisen tiimin ja yhdistävät so-te- ja kasvupalvelut
- Verkostoa johdetaan Taysin Toimintakykykeskuksesta
 - kokoaa yhteen, kouluttaa, kehittää
 - konsultoi ja antaa tukea ammattilaisille
 - asiakastyö myös Taysissa (lääkäri+ työkykykoordinaattori+ psykologi)

Kliininen työ TOIKEssa vuorovaikutteinen työ- ja toimintakyvyn arviointiprosessi

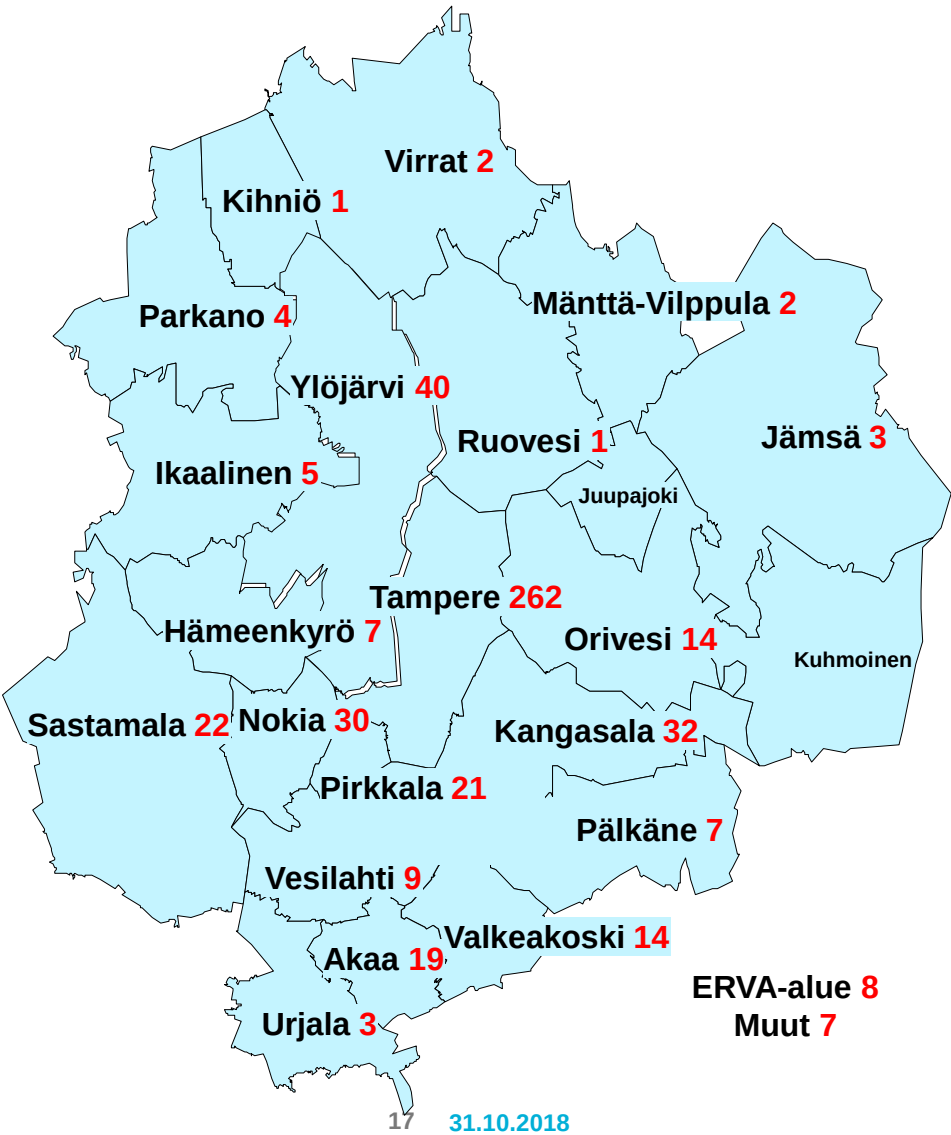

Asiakasprofiili (28.9.2018 mennessä)

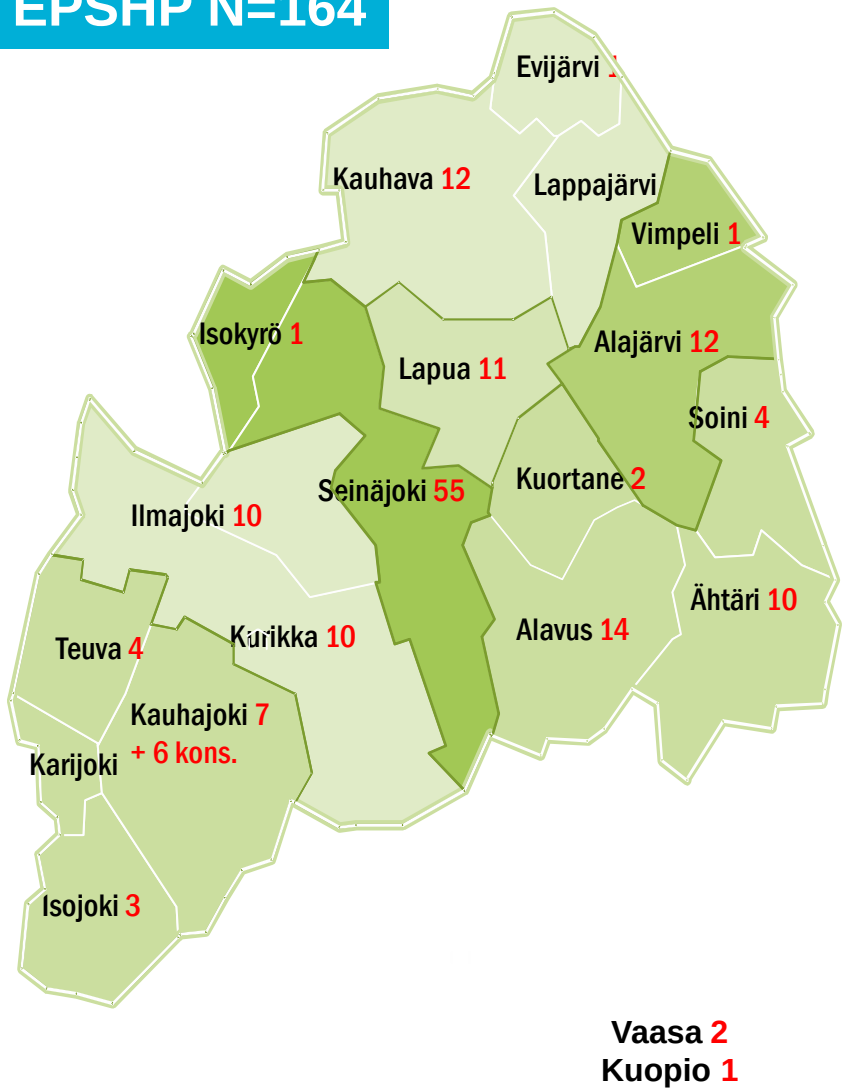
	Pshp	EpsHp
Asiakkaita	648	168
Keski-ikä	48 v. (18-67 v.), mediaani 50 v.	48 v. (21-61 v.), mediaani 51 v.
Sukupuolijakauma	M: 35% F: 65%	M: 43% F: 57%
Työllisiä Yrittäjiä Työttömiä	31% 5% 64%	20% 3% 74%
Työttömien työelämästä poissaolo	18% alle 6kk 51% yli 2v.	10% alle 6kk 63% yli 2v.
Asiakkaan arvioima työkykypistemäärä (0-10)	Keskiarvo 3.7, mediaani 4	Keskiarvo 4,4, mediaani 5
Ohjautuminen TOIKEen	Itse 24%, ESH 18%, TE 21%, TYP 13%, PTH 13%	Itse 4%, ESH 26%, TE 24%, TYP 10% PTH 19%
Diagnoosit (kirjattu)	73%:lle tules-diagnoosi 35%:lla muu työkykyä rajoittava dg	67%:lle tules-diagnoosi 29%:lla muu työkykyä rajoittava dg
Varhainen puuttuminen?	Tilanteet pitkittyneitä	Tilanteet pitkittyneitä

TOIKE-asiakkaat kunnittain (tilanne 5.9.2018)

Pshp N=604

EPSHP N=164

TOIKEn jatkosuositukset (28.9.2018)

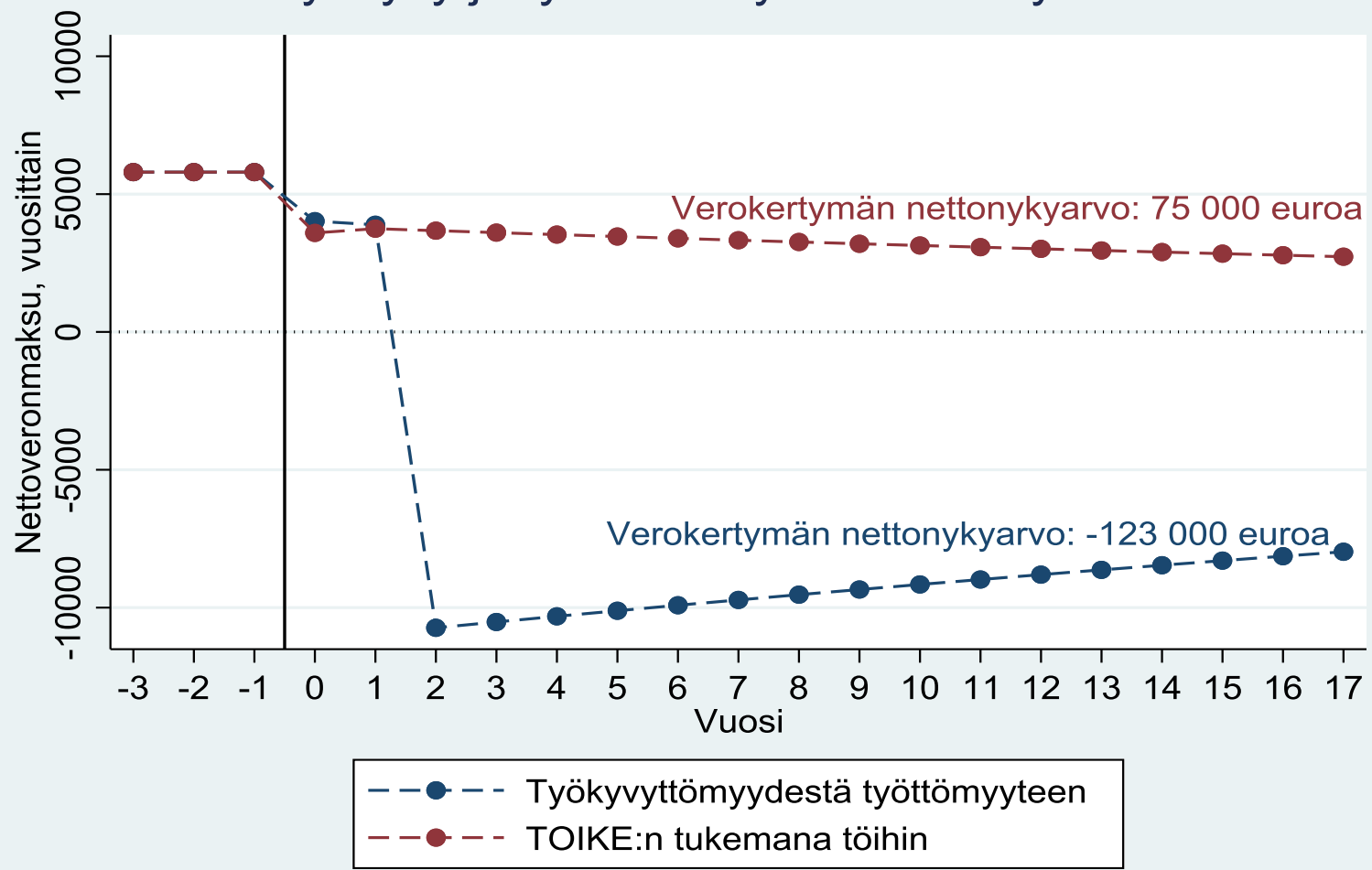
Jatkosuositus	Pshp (N=648)	EPSHP (N=168)
Ammatillisen kunt. suositus	38 %	29 %
Lääkinnällisen kunt. suositus	33 %	39 %
Pth: diagnostiikka ja hoidon suunnittelu	3,7 %	37 %
Ammattitaidon kehittäminen/koulutus	15 %	10 %
Työkokeilu, työvalmennus yms.	14 %	25 %
Ammatinvalinnanohjaus, uravalmennus	15 %	13 %
Palkkatuki	5 %	4 %
Työnvälitys	4 %	10 %

Kolmen kuukauden seuranta (n=121) Pshp

Palkkatyössä 33 (27 %)	Työttömiä 80 (66 %)	Yrittäjiä 8 (7 %)
Pysyi työssä 24 (73 %) Sai uuden työpaikan 3 (9 %)	Sai työpaikan 12 (15 %)	- Pysyi yrittäjänä 3 (38 %) Sai uuden työpaikan 2 (25 %)
- Sairauslomalla 9 (27 %) (osasairauspv.raha 2) - Kuntoutustuella 1, käsittelyssä 1 (4 % + 4 %) (Osakunt.tuki 2)	- Sairauslomalla 11 (14 %) , hylätty 1, käsittelyssä 1 - Kuntoutustuella 3 (4 %), käsittelyssä 3 (osakuntoutustuki 1)	- Sairauslomalla 2 (25 %) - Osakuntoutustuki: hylätty 1
- Työkyvyttömyyseläke: käsittelyssä 1, hylätty 3 (Osatyök.eläke 1) - Ammatillinen kuntoutus 6 (18 %), käsittelyssä 5, hylätty 3 - Koulutus: 1, käsittelyssä 3	- Työkyvyttömyyseläke hylätty 2, käsittelyssä 5 (osatyök.eläke 3) - Ammatillinen kuntoutus 23 (29 %), käsittelyssä 7, hylättyjä 5 - Koulutus: 4, käsittelyssä 3	- Osatyök.eläke: hylätty 1 - Ammatilliseen kuntoutukseen (myönnetty 2, käsittelyssä 3, hylätty 1) - Koulutus: käsittelyssä 1

Eijan tapaus: kustannusvaikuttavuus 200 000 €

Työkyky ja työhön liittyvä verokertymä

Tulosten merkitys ja hyöty

Tulosten merkitys ja hyöty eri näkökulmista

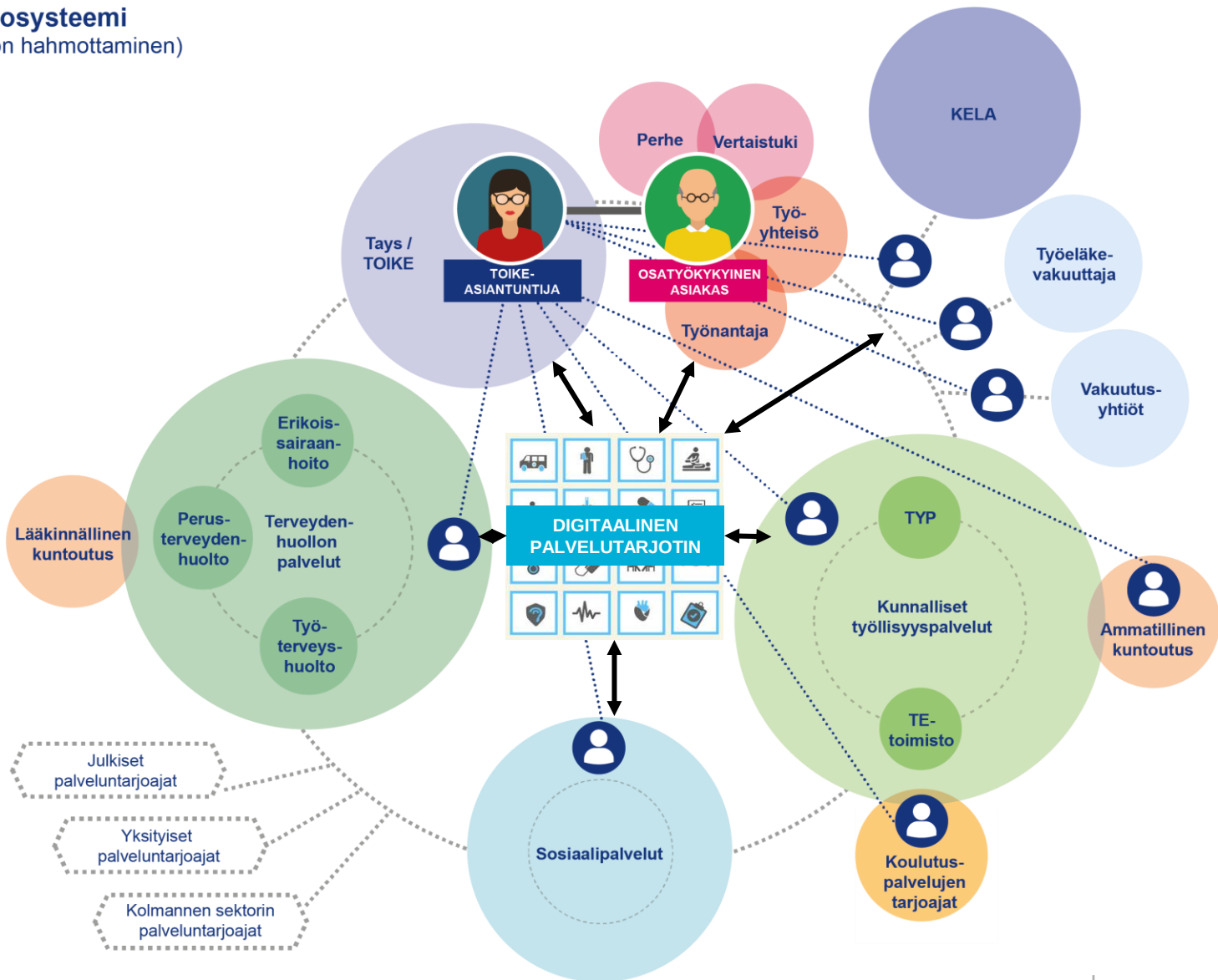
Asiakas	Palvelujärjestelmä	Yhteiskunta
- Koko työvoimalle suunnattu, ratkaisukeskeinen, joustava, nopea ja asiakaslähtöinen palvelu - Vahva ammattitaito ensilinjassa ja matalan kynnyksen palvelut (läheteteetön) - Asiakas saa tukea ja näkee mahdollisuuksia työelämään siirtymiseen ja siellä pysymiseen - Dialogisuus vähentää epävarmuutta ja lisää kuntoutusvalmiutta - Saatu asiakkaat oikeille toimeentulon lähteille ja tarkoituksenmukaisiin palveluihin	- Ymmärrys osatyökykyisyydestä on lisääntynyt - Matalalla kynnyksellä asiakkaalle työkyvyn tukea nopeasti ja asiakaslähtöisesti - Vahva ammattitaito ensilinjassa vähentää järjestelmän kuormitusta myöhemmin - Kollegiaalisuus kehittynyt myös ammattirajojen yli - Verkostomaisen toimintakulttuurin muutos käynnistynyt - Saatu kustannusvaikuttavia tapausesimerkkejä	- Palvelujen tasa-arvoinen saatavuus koko työvoimalle, maakunnissa - Työkyvyn tuen palvelu ja siihen liittyvä ohjaus on uudenlainen tapa toimia - Lisätty asiakkaiden oikea-aikaista osallisuutta palveluihin ja osallisuuden mahdollisuuksia - Tehokkaasti toimiva ja tarkoituksenmukainen palvelu - Kustannusvaikuttavia tapausesimerkkejä, työttömiä henkilöitä on työllistynyt.

Tärkeimmät opit

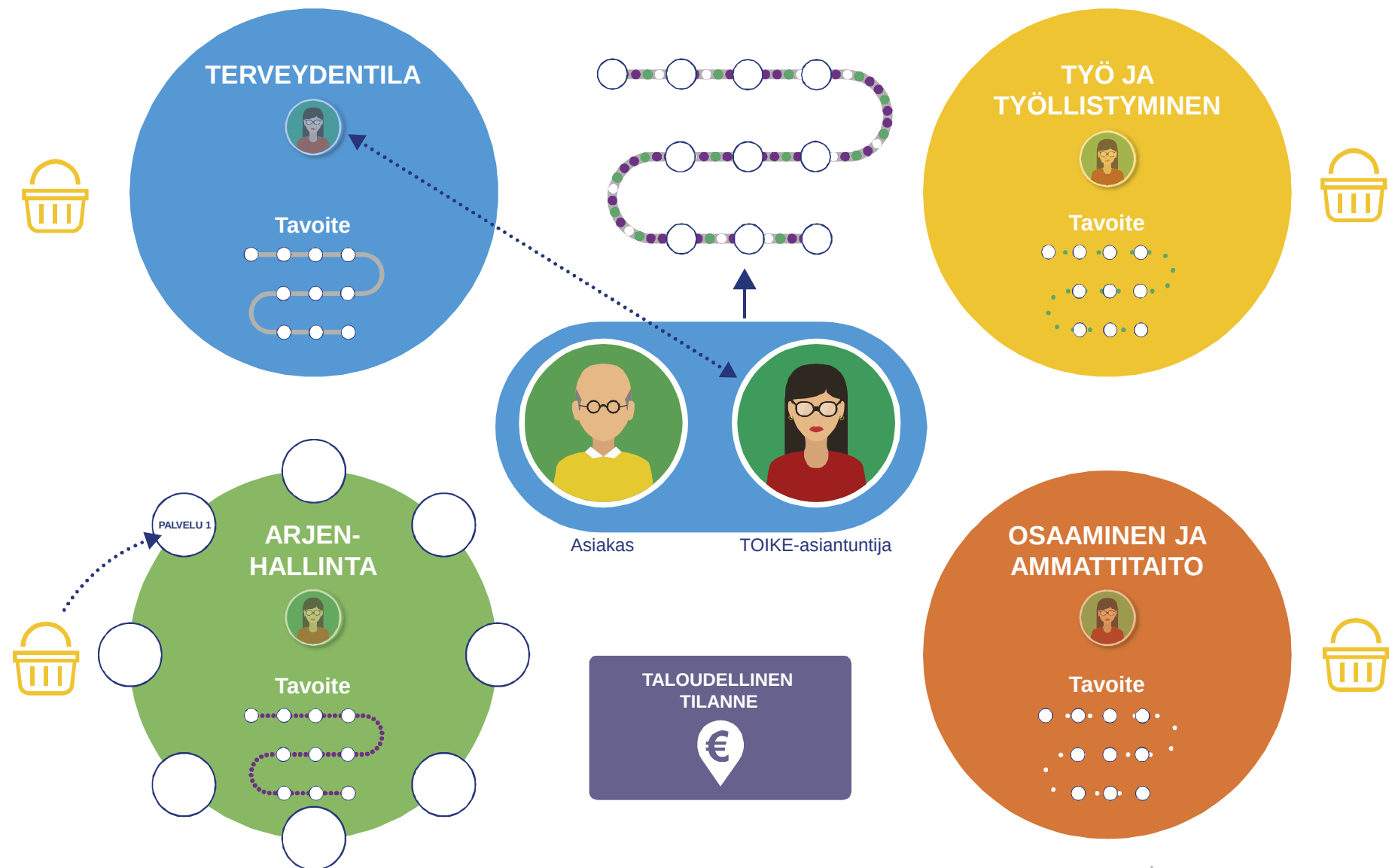
- Osatyökykyisiä voi auttaa työkyvyn tuen polulla ilman raskasta arviointia
- Asiantuntijat jo ensilinjaan
- Toiminnalla pitää olla kasvot ja saavutettavuus
- Siilomaisuus vaikeuttaa muutosta, päällekkäisyyttä pitää vähentää
- Yhteisen toimintakulttuurin rakentuminen vie aikaa
- Maakunnissa sosiaalinen tilaus yhteen tulemiselle

Jatkosuunnitelma

Palveluekosysteemi (TOIKEn työn hahmottaminen)

Kohti yksilöllistä palvelupolkua

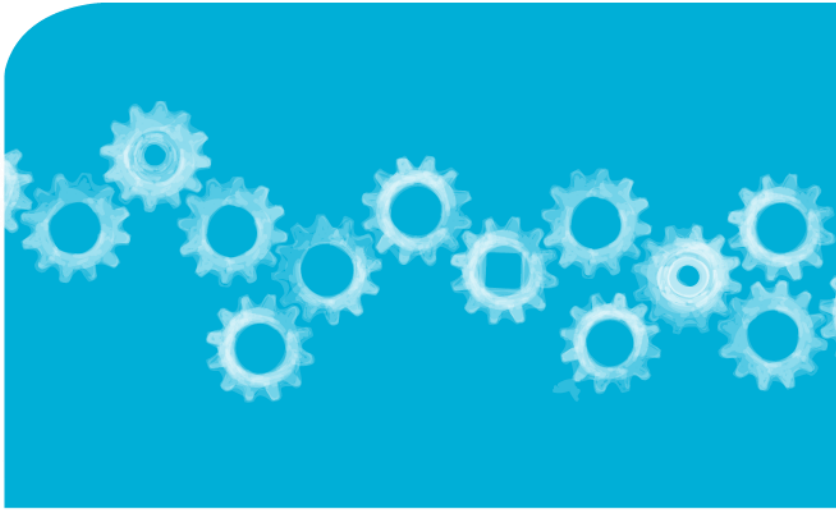

- **Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä** esitys kunnille: Uusi toimintakykykeskus vakiinnutetaan välivaiheessa 2019–2020 kuntien rahoituksella ennen mahdollista maakuntauudistusta. Tarvittava yhden tiimin jatkorahoitus/ vuosi. Kustannukset jaetaan kuntakohtaisen asukasmäärän mukaan.
- **Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirissä** toimintakykykeskuksen toiminta jatkuu TOIKE-hankkeen jälkeen kuntoutuksen poliklinikalla omana yksikkönä, olemassa olevaa toimintaa ja henkilöstöresursseja uudelleen jakamalla.

Visio: Kokeilun aikaansaamien tulosten ja muutosten tilanne vuonna 2020

- Toimintakykykeskus ja sen johtama TOIKE-verkosto toimii useissa maakunnissa
- Päällekkäiset prosessit ovat poistuneet, kun TOIKE-asiantuntijaverkosto toimii jäsentyneesti
- TOIKE-kokeilussa käynnistetty digitaalinen, skaalautuva työväline on käytössä Pirkanmaan maakunnassa yleisesti

Osatyökykyisille
tie työelämään

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Kaikkien työpanosta
tarvitaan

OTE

TOIKE osatyökykyisen tukena ja verkoston kokoajana

Tuula Haukka-Wacklin

tuula.haukka-wacklin@pshp.fi

stm.fi/ote

#OTEhanke

#kärkihanke